

Haydi Mektup Var da Gel

Ünal Şöhret DİRLİK

*“Haydi mektubum var da gel
Habarını al da gel,
Oğlum talimhanede
Sihhatını sor da gel”*

HİKÂYE

Koca Mıstık; askerdeki oğlu Bekir'den hiç mektup alamıyor. Alamıyor ama suyun gözünü biliyor. Fethiye'ye indiğinde Askerlik Şubesine başvuruyor ve diyor ki; “Böyle böyle. Benim Kayseri’de askerliğini yapan oğlum Ramazan’dan hiç haber alamıyorum.”

Şube reisi ve diğer görevliler, yakından ilgilenirler. Bölüğüne tel çekerler. İki gün sonra şube kanalıyla Seki Jandarma karakoluna ulaşan haberde, oğlunun sağ ve esen olduğunu öğrenirler. Bir hafta sonra da oğlu Ramazan’dan uzun bir mektup alırlar. Ramazan, “hiç mektup alamadığını” yazmaktadır. Oysa Sarı Hasan’la gönderdikleri mektup sayısı onun üzerindeydi. “Var bu işte bir şeytanlık” deyip beklemeye başladılar.

*

Sarı Hasan Türbe Mahallesi’ne doğru yürüdü. Orada Türbe’nin arkasındaki ağaçların arasında Kırtıllı Osman’ın evi vardı, oğlu Bekir askere gideli altı ayı geçmişti. Babası oğluna üç mektup göndermişti. “Yeni mektup gönderme zamanı gelmiştir herhâlde” diye düşünce düşünce yürürken yol bitiverdi.

Kırtıllı Osman; evin hanayına, güneşe karşı oturmuş, sigarasını tellendiriyordu. Sarı Hasan’ı görünce sevindi, eliyle “gel gel” etti. Sarı Hasan merdivenin dibinden bağırdı:

– Osman amca! Oğlana mektup gönderecektin, hazırsa almaya geldim, dedi. Kırtıllı seslenmedi ama eliyle bekle işareti yaptı, evin içine yöneldi. Az sonra elinde bir mektupla görüldü. Merdivenden yavaş yavaş indi. Sarı Hasanla tokalaştılar.

– Senin elin uğurludur Sarı yeğenim, inşallah tez zamanda bizim oğlanın eline ulaşır, dedi. Zarfı, posta pulu parasını ve bir lira da Hasan’ın harçlığını verdi.

Sarı Hasan parayı cebine indirdikten sonra:

– Evvel Allah, hepsini tek tek atarım Osman Emmi, dedi ve “Yukarı Mahalle’de dolaşacağım evler var, cuma günü söylemişim, mektuplar hazırdır, dört gözle yolumu bekliyorlardır” diyerek yürüdü yukarılara doğru.

Kırtıllı Osman “Haydi mektubum uğurlar olsun. Dağlar taşlar yolun olsun. Seni oğluma ulaştırmayanın iki gözleri kör olsun. Kuş kanatlarıyla, kartal kanatlarıyla ulaştır yarabbi mektubumu” diyerek baktı kaldı, Hasan’ın arkasından.

Başmuar’ın alt yanında Gök Veli öküzleri güneşe çıkarmış, avluda hem yemliyor, hem de tımar ediyordu. Bazen yanından geçtiği öküzün sırtına şaplağı vuruyor; “Nasılsın Kocaoğlan?” diye de hâlini soruyor kendince. Onun bu hâline alışan öküzler, şaplağı yiyince kuyruklarını sallayarak cevap veriyorlardı.

Sarı Hasan bahçe kapısında görüldüğünde yemleme işi sona ermişti. Kapının yanındaki koca kütüğün üzerine oturan Gök Veli hayvanların yem yiyişlerini seyrediyordu. Sarı Hasan’ı görünce.

– Oooo! Yeğenim geldin mi? diyerek ayağa kalktı. Sarı Hasan’ı ayakta karşıladı. Kütüğün bir ucuna oturttu. Hoş gelişlerden sonra:

– Yavu! Yeğenim benim Ali’ye üst üste üç mektup gönderdim seninle. Sen kendi elinle bir güzel postaya attın. Hiçbirine cevap yazmadı. Seki ilkokulunda Kemal Bey zamanında birincilikle mezun olan oğlan ya bizi unuttu, ya da okulu bitirdiğinde akranları gibi Aksu Köy Enstitüsüne göndermediğime içerliyordu. E! Arkadaşları beş yılda öğretmen olup geldiler. Şimdi cıvıl cıvıl çocuk okutuyorlar. Ben de pişman oldum göndermediğime ama iş işten geçti. Bilemedim Sarıoğlan bilemedim, neden cevap yazmaz bu benim oğlum?

– İnşallah bu sefer mektubu alınca yazar. Ben her sefer mektupları kendi elceğizimle atıyorum. İnşallah bu sefer yazar, inşallah bu sefer yazar.

Gök Veli yeğenin cebinden ikiye katlanmış mektubu çıkardı. Sarı Hasan’a verdi, mektup parasını ve Hasan’ın harçlığını ayrıca eline sıkıştırdı. “Haydi oğlum kendi elceğizimle at mektubumu da oğlanın eline ulaşsın. Son kesti olunca iyice özledim keratayı, çok merak ediyorum” dedi.

– Sen hiç küşüm çekme Veli amca, evvel Allah kendi elimle atacağım, sen hiç küşüm çekme. Haydi eyvallah!

– Güle güle aslan yeğenim! Allah toprak diye avuçladığını altın etsin. Yolların açık olsun. Oğluma mektubunu tez vakitte ulaştır, diye dua etti kaldı Gök Veli.

Sarı Hasan, Gök Veli'nin evinden epey uzaklaştıktan sonra "oldu iki" dedi kendi kendine, "daha dolaşılacak 16 ev var. Hepsinin mektupları hazır. Onları teker teker evlerinden alıp pazartesi günü Fethiye'ye giden kamyonla gider atar gelirim, deniz yolları ile" diye söylendi bir zaman.

Gökgöz İbiş'in evi ünlü çayırın yanı başındaydı. Ona yakın Çakıcıların Ahmet ve Tırpancı Bekir'in evi, onun yanında da Yandım Mehmet'in evi vardı. Önce Gökgöz İbiş'in kapısını çaldı. Eşi Emine nine çıktı kapıya.

– Emine nine, mektup hazır dediydi İbiş dayı, onu almaya geldim. Emine nine:

– Hele delioğlan oturup bir çay içmek yok mu? Ateş almaya mı geldin?

– Hayır nine, mektubu alayım, daha dolaşacak sekiz-on ev var, dedi Sarı Hasan.

Emine nine; orta direğe asılan ala torbanın içinden bir mektup zarfı ve ayırdığı parayı verdi.

– Hadi oğluma mektubumuzu tez ulaştır dedi, uğurladı. Ama içini kemiren bir kurt vardı. Beş ayda beş mektup atmışlardı. Oğlunun ilk mektubundan sonra, mektupların arkası kesilmiş, gözleri yollarda kalmıştı.

Çayır'ın etrafındaki iki eve de uğrayan Sarı Hasan işlerini kısa zamanda bitirmenin sevinci içinde Belen Mahallesi'ne doğru yürüdü. Sonra Akkavak Mahallesi ve son olarak da Gökçebelen'deki asker ailelerine uğradı. Hepsinden mektupları, mektup paralarını ve kendi harçlıklarını aldı.

Pazartesi günü üstüne branda çekilmiş, kasaya "oturma sıraları çakılmış" olan Üzümlülü Balaban Mehmet'in Fordu ile şehrin yolunu tutan Sarı Hasan köyden askere giden on sekiz delikanlıya aileleri tarafından yazılan mektupları postaya atmaya götürüyordu.

*

Aynı gün akşam saatlerinde Balaban Mehmet'in ünlü Fordu inileye inileye Çamlık'ın yokuşunu tırmandı, geldi geldi köy meydanında durdu. Herkes gibi Sarı Hasan da indi. Bir kısım köylü Sarı Hasan'ı görünce:

– Attın mı Sarı yeğenim? diye soruyordu. O da "Attım sayenizde, kendi ellerimle attım amca" diye cevap yetiştiriyordu. O gün on sekiz askere mektup götürmüştü. On beş tanesi de mektuplarını atıp atmadığını sordu o akşam üzeri.

Bir ay sonraydı... Yamuk Hasan'ın Ali akşam karanlığında asker ailelerinin evlerini dolaşmaya başladı. Sarı Hasan'la mektup gönderen aileleri teker teker

dolaştı. “Bizim çocuklarımıza Sarı Hasan ile gönderdiğimiz mektuplar ulaşmıyor. Benim oğlan mektup yazmış, “hiç mektubunuzu alamıyorum” diyor. Nasıl alamaz arkadaş, harpta değiliz- darpta değiliz, nasıl alamaz. Sarı Hasan’la altı ayda altı mektup gönderdim hiçbirini alamamış vallahi!”

Bu yakınmayı dinleyen askerde oğlu olanlar, Yamuk Hasan’ın Ali’yi haklı buluyorlar. “Vay Sarı kâfir atmadı mı yoksa mektuplarımızı?” diyorlardı.

En sonunda Akpınar Mahallesinde oturan, diğerlerinin evlerine göre az tenhada bulunan Tırpancı Osman’ın evinde çarşamba akşamı gizli bir toplantı yapmaya karar verdiler.

Sayılı gün çabuk gelir derler, çarşamba günü Tırpancı’nın evine ilk Yamuk Hasan’ın Ali geldi. Elif nine oğlunun mektuplarının hiç gitmediğini duymuş, iki gözü iki çeşme ağlıyordu. 18 evin 18 erkeği o gece orada toplandılar. Gelecek hafta için herkesin birer mektup yazması, aynı usulle Sarı Hasan’a verilmesi ve kamyonda muavinlik yapan Tırpancı’nın bu yıl ilkokulu bitiren küçük oğlu Durmuş’a Hasan’ı izlettirmeyi, bu iş sonuçlanıncaya kadar da hiç kimseye söz etmemeye karar verdiler. Yani işi gizli tuttular.

Beklenen gün geldi. Bütün mektuplar ve harçlıklar verildi. Tırpancı’nın küçük oğluna da sıkı sıkı tembih ettiler. “Aman yeğenim uzaktan takip et. Seni fark etmesin, hiç görünme. İstersen çantana eski bir şapka koy, takibe başladığında başına giy. Eğer evde eski bir ceket varsa onu da giy. Seni hiç bilemesin” diye bir güzel sıkıldılar. Çocuğa okul müsamesine çıkacakmış gibi yapacağı işi iyice bellettiler.

Cuma namazı çıkışında askerde oğlu olanlar, Sarı Hasan’a tembih ettiler. “Aman Sarı yeğenim mektubumu almayı unutma” dediler. Sarı Hasan hiçbir şeyden habersiz “almaz olur muyum, bu pazartesi benim de şehirde işlerim de vardı, mektupları da bu arada toplayıvereyim” diye düşündü. Eve dönerken posta işinin tuttuğunu düşünerek, az tenha bir yerde parmaklarını şaklatarak bir-iki döndü. Ertesi gün de pazartesi için mektupları bir güzel toplamaya başladı. Mektubu alıp dönerken kendini uğurlayanların “Sarı kâfir, gözü kör olasıca pazartesi günü öğreniriz ne b.. olduğunu” diye arkasından söylendiklerinin farkına bile varmadı.

Şoför Balaban Mehmet’in branda örtülü kamyonu Fethiye Otomobil Garajında durduğu zaman saat dokuza geliyordu. Herkesin çeşitli işleri olduğu için araba birden boşalır. Sarı Hasan elinde mektup paketiyle çarşıya yöneldi. Durmuş daha önce planlandığı gibi başına eski bir şapka geçirdi. Kırk-elli metreden Sarı Hasan’ı izlemeye başladı. Köylüler ona görev vermişlerdi. Gök Veli’nin “Aman dikkatli ol oğlum. Sarı düzünün hilesini çıkarırsan sana bir kırmızı onluk var” diye tembihlerini hatırladı. Şapkayı kafasına iyice geçirdi, Sarı Hasan’ın arkasına takıldı.

Sarı Hasan hiç sağına soluna bakmadan eski Çarşı Caddesini takip ederek Dutluhan mevkisindeki Bezmi'nin dükkânının önünden denize doğru döndü.

Belediye ve hükümet konağının önünden geçerek Kordon'a yöneldi. Durmuş kırk elli metre geriden ve karşı kaldırımından Sarı Hasan'ı izliyordu. PTT yazan binaya gireceğini sandığı Sarı Hasan'nın yola devam ettiğini görünce merakı daha da arttı. Sarı Hasan yürüdü yürüdü, denizin iyot kokusu Durmuş'un uyku akan gözlerini açtı. Hasan gidiyordu. İskele'nin girişine vardığı zaman şöyle bir etrafına bakındı, yürüdü. Hava günlerdir yağışlı olduğu için iskele sessizdi. Balıkçılar ise avlanmaya erken gitmişlerdi. Sarı Hasan iskelenin ucuna kadar yürüdü. Orada bir iskele babasının üstüne oturdu. Durmuş bir ağ yığınının arkasına çömelip bakmaya başladı. Hasan mektubun birini çıkardı:

– Sen İskenderun'a dedi ve mektubu denize attı.

Diğer bir mektubu çıkardı “Sen İzmir'e” dedi ve mektubu denize attı.

Üçüncü mektup Kars'a gidecek olmalı ki: “Sen Mersin üzerinden Kars'a” dedi ve mektubu denize attı. Mektupların içinde İstanbul'a, Ankara'ya gidecekler de vardı. Onları da usulüne göre yolladı. Mektupları bitirdikten sonra onları sarmaladığı mendilini cebine yerleştirdi. İskele'nin şehirden tarafına yürüdü, neşeli bir ışık tutturdu, uzaklaştı gitti. Ne sağına soluna bakmak var, ne herhangi bir şeyden çekinme...

Durmuş büzüldüğü ağ yığınının arkasında gördükleri ile afallamış bir vaziyette bir müddet oturdu. “Tüh be!” dedi. Başından eski şapkasını çıkardı;

“Bu da Seki'ye” dedi denize attı. Geldiği yollardan garaja döndü.

Emektar Ford egzozundan ve motorun üstünden dumanlar çıkararak Seki köy meydanına ulaştı. Araba kısa zamanda boşaldı. Merak içindeki köylülerden bir kısmı Sarı Hasan'a “Mektubumuzu attın mı Sarı yeğenim?” diye sordu. O da “Kendi ellerimle attım Allah'ın izniyle” diye cevap verdi. Evinin yolunu tuttu.

Mektup sahipleri Sarı Hasan'ın uzaklaştığını görünce Durmuş'a işaret ettiler. Biraz تنها olan Çayır'a gittiler hep beraber. Onu ortaya oturtup “Mektupları attı mı oğlum?” diye sordular. Çocuk önce tutuktu, sonradan açıldı. Olanları ve gördüklerini iyice anlattı, ben de çok kızdım da başımdaki eski şapkayı “bu da Seki'ye deyip denize attım” dedi bitirdi.

Köylüler olanı biteni öğrenince aylardan beri mektuplarının çocuklarına neden ulaşmadığını anladılar. Gök Veli, Durmuş'u yanaklarından öptü, cüzdanında bir onluk çıkarıp verdi. Ötekiler de Durmuş'a ikişer buçuk lira verdiler. Yalnız sıkı sıkıya tembih ettiler. Bir hafta kadar susmasını istediler. Durmuş iyi bir iş yapmanın sevinci içinde eve döndü.

Cuma namazından çıkıldığı zaman mektupzedeler, bir araya geldiler. Sarı Hasan'ı çağırdılar. Sarı Hasan yine mektup var diyerek aralarına katıldı. Daha oturmadan herkes ayağa kalktı. Onu iyice yakaladıktan sonra bir güzel dayak attılar ki sormayın. Yıllar sonra "Postacı Sarı Hasan dayağı" diye anıldı durdu. Diğer köylüler yetiştiği zaman Hasan yerde baygın yatıyordu. Kolu kırılmış, başı yarılmıştı, onu ayıltılar. Koca Muhtar "davacı mısın?" dedi. Hasan "deyilim, beni eve götürün" dedi. Muhtar onu bir sal ile evine kadar gönderdi. Üç ay kadar evden dışarı çıkamadı. Bir cuma günü topallayarak namaza geldi.

Bu olaydan sonra Sarı Hasan'ın adı; Postacı Sarı Hasan oldu. Hikâyesi de ağızdan ağıza anlatıldı durdu. Bazı yeni yetmeler onu emekli bir posta memuru olarak bilirler.